

ONDERWERP

Actualisatie quickscan La Verna, Alverna i.v.m. voorgenomen sloop

PROJECTNUMMER

C05062.000482

DATUM

17 juni 2019

ONZE REFERENTIE

083926024 0.7

VAN

ir. Hans Hollander

AAN

Michel Pott

KOPIE AAN

Leander van Berkel (Pouderoyen)

Aanleiding

Woningcorporatie Talis Woondiensten (Nijmegen) is voornemens appartementencomplex La Verna in Alverna te slopen en op het terrein een nieuw complex te bouwen. De nieuwbouw fase 1 is gepland najaar 2020-najaar 2021. De sloop van het bestaande complex is gepland winter 2021/2022. De nieuwbouw fase 2 is gepland voorjaar 2022-voorjaar 2023.

In relatie tot de Wet natuurbescherming (verder Wnb) is mogelijk sprake van overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van gebouwbewonende beschermde diersoorten. Hiervoor is eerder een quickscan Flora- en faunawet uitgevoerd (Staro, 2015). Uit deze quickscan bleek dat in het complex mogelijk vaste verblijfplaatsen aanwezig zijn van gierzwaluw, huismus of gebouwbewonende vleermuizen. In 2016 (LooPlan, 2016) is hierom nader onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van deze soorten en zijn de toenmalige werkzaamheden (groot onderhoud) getoetst. In 2018 is dit onderzoek herhaald (LooPlan, 2018).

Talis heeft Arcadis gevraagd de quickscan uit 2015 te actualiseren. In dit memo is de actualisatie van de quickscan opgenomen, uitsluitend t.a.v. soortenbescherming (t.a.v. gebiedsbescherming zijn er geen wijzigingen t.o.v. de quickscan uit 2015).

Separaat wordt een mitigatie- en compensatieplan opgesteld ten behoeve van een ontheffingaanvraag Wnb voor de sloop van het appartementencomplex (mitigatie en compensatie zijn derhalve niet in dit memo opgenomen).

Methode

Voor deze quickscan zijn een bureauonderzoek en een veldbezoek uitgevoerd. Voor het bureauonderzoek is gebruik gemaakt van vrij beschikbare informatie uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) van de afgelopen 5 jaar (1 juni 2014-1 juni 2019) en de hiervoor aangehaalde rapportages.

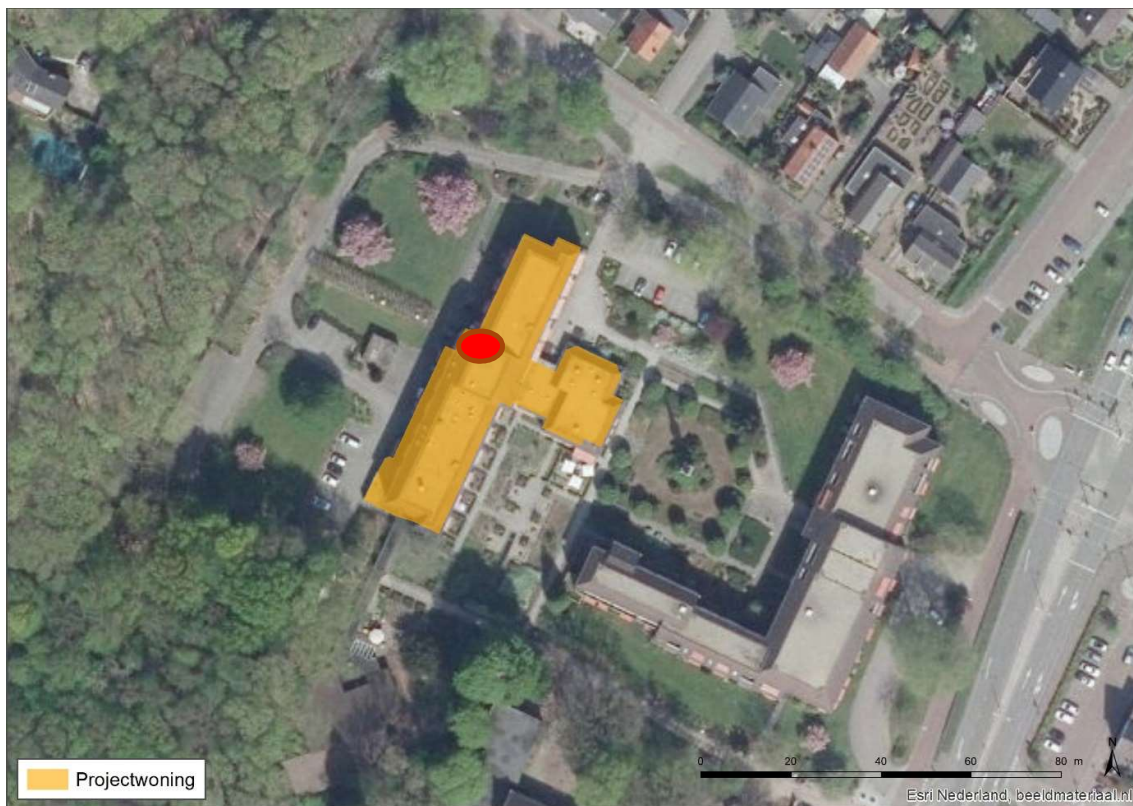
Het veldbezoek is uitgevoerd op 12 juni 2019 van 21.00–23.00 uur door Hans Hollander, ecooloog van Arcadis. De omstandigheden tijdens het veldbezoek waren 15°C afnemend tot 12°C; bewolking 10%; droog; windkracht 2 zuidwest. Het onderzoek bestond uit het uitvoeren van een habitatgeschiktheidsbeoordeling. Dit is een veldonderzoek waarbij op basis van de uitkomsten van het bureauonderzoek en de fysieke kenmerken van het plangebied een indicatie wordt gegeven van het mogelijk voorkomen van beschermde plant- en diersoorten. Tijdens het veldbezoek is globaal geïnventariseerd of en welke soorten (mogelijk) in en om het gebied aanwezig zijn. Hierbij is aandacht besteed aan alle relevante soortgroepen en beoordeeld of mogelijke standplaatsen, verblijfplaatsen, voortplantingsplaatsen of leefgebieden binnen of in de directe omgeving van het ingreepgebied (kunnen) worden aangetast bij ontwikkelingen.

Tijdens het veldbezoek is ook een uitvliegtelling gehouden van de zomerverblijfplaats van laatvlieger (zonsondergang 21:56). Van dat verblijf is de exacte locatie nader beschreven.

Beschrijving locatie en ingreep

La Verna is gebouwd op een oud kloosterterrein in Alverna (gemeente Wijchen) net ten westen van de doorgaande weg Grave-Nijmegen (N324, Graafseweg) (figuur 1). Op het terrein staan meerdere gebouwen, alleen het meest westelijke gebouw wordt gesloopt. Het terrein is deels omgeven met de oude kloostermuur, waarbinnen naast de gebouwen o.a. een kerkhof, een dierenpark, een bosje, veel grasvelden en tuinperken, parkeervakken en hoogspanningsgebouwtjes gelegen zijn. Het te slopen gebouw is vier verdiepingen hoog, met

aan weerszijden een schuin dak met zwarte dakpannen en daartussen een plat dak (foto's in bijlage 2). Het gebouw is geschakeld en bestaat uit twee verspringende delen.

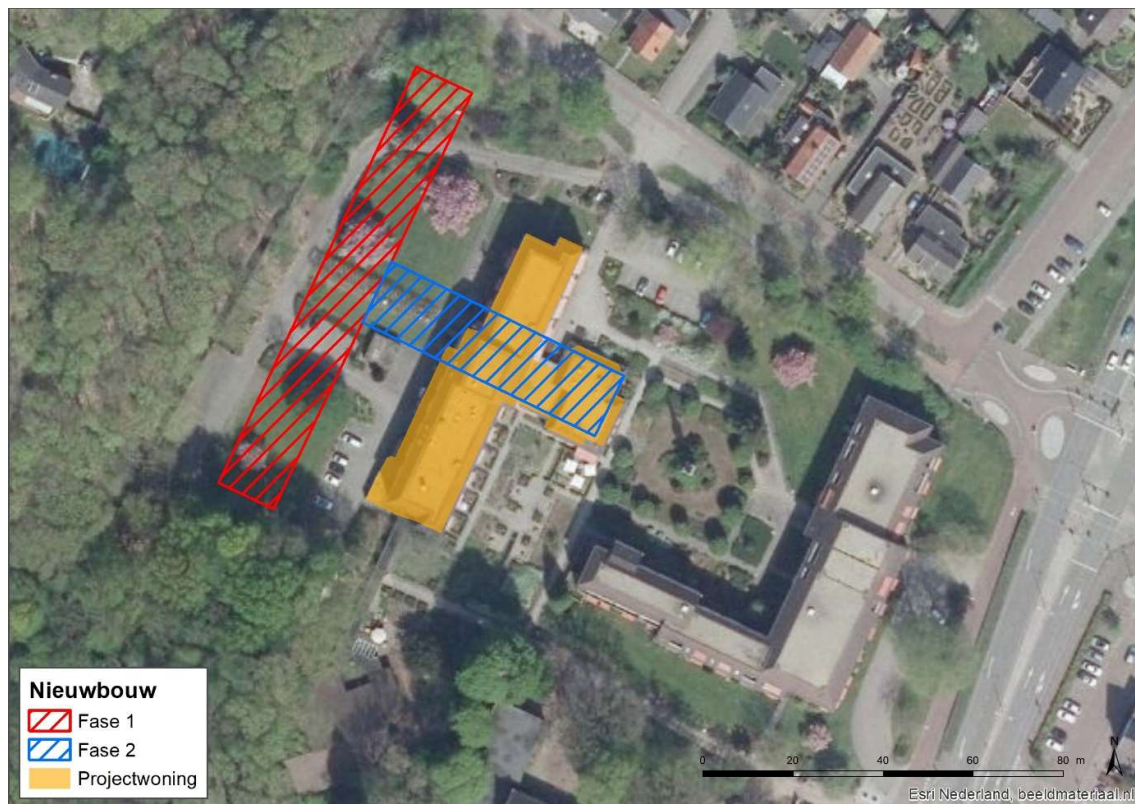

Figuur 1. Locatie La Verna en te slopen gebouw (projectwoning). Rode stip = laatvliegerverblijf.

De nieuwbouw fase 1 is gepland najaar 2020-najaar 2021. De sloop van het bestaande complex is gepland in de winter van 2021/2022. De nieuwbouw fase 2 is gepland van voorjaar 2022 tot voorjaar 2023 (figuur 2). Het te slopen gebouw is verbonden met een ander gebouw (de Ark) via een tussengang; dit gebouw blijft bestaan, maar de tussengang wordt ook gesloopt.

Ter plaatse van de nieuwbouw worden bestaande bomen, struiken (waaronder een lindenlaantje), perken en grasvelden verwijderd.

Ten oosten van Laverna ligt het gebouw Rivo Torto, een vrij gelijkwaardige verzorgingsflat. Ten zuiden hiervan ligt de Brouwerij, het bestuursgebouw van huurder LuciVer.

Figuur 2. Nieuwbouw fase 1 en 2.

Aanwezigheid beschermde soorten

In Tabel 1 is per soortgroep weergegeven of en zo ja, welke beschermde soorten mogelijk voorkomen binnen het plangebied, op basis van zowel het bureauonderzoek als veldbezoek.

Tabel 1: Voorkomen en functie leefgebied van beschermde soorten binnen het projectgebied per relevante soortgroep.

Soortgroep	Aanwezigheid beschermde soorten / geschiktheid habitat	Conclusie
Flora	<i>Bureauonderzoek</i> Op het voormalig kloosterterrein zijn geen beschermde plantensoorten bekend. Op basis van de verspreiding van beschermde planten wordt de kans op beschermde flora binnen het plangebied klein geacht (verspreidingsatlas.nl). <i>Veldbezoek</i> Op het terrein zijn voornamelijk aangeplante bomen en struiken aanwezig, waartussen uitsluitend algemene plantensoorten groeien. Standplaatscondities voor zeldzamere plantensoorten zijn niet aanwezig; tijdens het veldbezoek in de bloeitijd zijn geen beschermde planten aangetroffen. Op de kloostermuur groeit muurvaren (niet beschermd).	Beschermde planten zijn binnen het plangebied uitgesloten.
Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest	<i>Bureauonderzoek</i> Binnen het plangebied zijn waarnemingen bekend van een boomkruiper, goudhaan, groenling, heggemus, roodborst en spreeuw (NDFF). In de directe omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van boomklever, grauwe vliegenvanger, groene specht, grote lijster, merel, pimpelmees, spreeuw, winterkoning, witte kwikstaart, zwarte roodstaart en zwartkop (NDFF).	Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest komen binnen het plangebied voor.

Soortgroep	Aanwezigheid beschermde soorten / geschiktheid habitat	Conclusie
	<i>Veldbezoek</i> Direct rond het gebouw zijn de volgende soorten waargenomen: heggenmus, merel, vink, houtduif, zwartkop, winterkoning, roodborst, zwarte kraai, grote bonte specht, tijftjaf, torenvalk, zanglijster. De specht broedt in het bosje op de zuidwesthoek van het terrein. Op de balkons hangen vogelkastjes, in tenminste één kastje wordt genesteld door koolmezen. Bomen, struiken en lindenlaantje vormen potentiële broedlocaties voor deze soorten.	
Broedvogels met jaarrond beschermd nest	<i>Bureauonderzoek</i> Er zijn binnen het plangebied waarnemingen bekend van huismus (NDFF). Het soortgericht onderzoek (LooPlan, 2018) sluit de aanwezigheid van in het gebouw nestelende gierzwaluwen en huismussen uit. Waarschijnlijk betreffen de waarnemingen foeragerende dieren die nestelen in huizen rond het kloosterterrein. In de directe omgeving is een waarneming bekend van huiszwaluw (langs de N324 Graafseweg) (NDFF).	Broedvogels met jaarrond beschermd nest zijn op het te slopen gebouw uitgesloten.
	<i>Veldbezoek</i> Tijdens het veldbezoek zijn geen huismussen waargenomen en, op de gevels onder de goten, géén mestsporen gezien. Boven het terrein foerageerden af en toe twee gierzwaluwen, maar tijdens het vallen van de schemering zijn deze niet gierend langs het dak gezien en/of gehoord. Het bosje in de zuidwesthoek van het kloosterterrein dat aansluit op bos aan de andere zijde van de kloostermuur, is geschikt voor sperwer.	
Grondgebonden zoogdieren	<i>Bureauonderzoek</i> Op het terrein zijn waarnemingen bekend van konijn (NDFF). In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren zoals eekhoorn (NDFF). Het plangebied valt binnen het verspreidingsgebied van de steenmarter (verspreidingsatlas.nl).	Alleen algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren komen mogelijk voor binnen het plangebied. Nestplaatsen van eekhoorn zijn niet aanwezig.
	<i>Veldbezoek</i> Onder een fijnspar aan de noordrand van het terrein zijn vraatsporen van eekhoorn gevonden. Nesten van eekhoorn zijn niet aanwezig. Op de graslanden foerageren konijnen, naast 'wilde' ook tamme witte konijnen. Deze laatste horen waarschijnlijk thuis in het dierenparkje op het terrein. Het bosje en de randen langs de kloostermuur zijn geschikt biotoop voor muisachtigen (bosmuis, rosse woelmuis, bosspitsmuis spec.). Het te slopen gebouw heeft door gericht beheer en onderhoud geen geschikte verblijfplaatsen voor steenmarter, hiervan zijn ook geen sporen gevonden. Elders op het terrein kunnen eventueel aanwezige steenmarters uit de omgeving foerageren.	
Vleermuizen	<i>Bureauonderzoek</i> In de directe omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis (NDFF). Het plangebied valt tevens binnen het verspreidingsgebied van watervleermuis en gewone grootoorvleermuis (verspreidingsatlas.nl). Het soortgericht onderzoek (LooPlan, 2018) geeft aan dat een laatvliegerzomerverblijf in het pand aanwezig is en daarnaast ook enkele zomerverblijven van gewone dwergvleermuis. Uit de NDFF blijkt dat op 17 juli 2015 tussen 4:17 en 4:40 uur 12 invliegers zijn geteld, waarbij is aangegeven dat het om een kraamkolonie gaat (waarneming is na de opleveringsdatum quickscan 2015).	Vleermuis-verblijfplaatsen zijn aanwezig van laatvlieger en gewone dwergvleermuis.
	<i>Veldbezoek</i>	

Soortgroep	Aanwezigheid beschermde soorten / geschiktheid habitat	Conclusie
	Tijdens het veldbezoek zijn waarnemingen gedaan met een batdetector en zichtwaarnemingen van laatvlieger, gewone dwergvleermuis en rosse vleermuis. Zes uitvliegende laatvliegers zijn geteld en één uitvliegende gewone dwergvleermuis. De uitvliegopening van de laatvliegers is weergegeven in figuur 1 en 3. Langs dezelfde rand vloog een gewone dwergvleermuis uit; dit is een aanvullende locatie op de twee zomerverblijfplaatsen op de kopse kanten van het gebouw. De rosse vleermuis is alleen foeragerend waargenomen (boombewonende soort).	
Reptielen	<i>Bureauonderzoek</i> In de omgeving van het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van beschermde reptielen (NDFF). De locatie ligt niet in het verspreidingsgebied van adder en ringslang, uitsluitend van levendbarende hagedis (niet van andere hagedissensoorten). <i>Veldbezoek</i> In en om het plangebied is géén geschikt biotoop aanwezig voor levendbarende hagedis (droge heischrale terreinen). Aanwezigheid van levendbarende hagedis (voorkomend in de Hatertse Vennen aan de oostkant van Alverna) en andere soorten wordt uitgesloten.	Beschermde reptielen zijn binnen het plangebied uitgesloten.
Amfibieën	<i>Bureauonderzoek</i> In de omgeving en binnen het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van beschermde amfibieën (NDFF). Mogelijk komen in de tuin en de vijver exemplaren voor van gewone pad en bruine kikker (Staro, 2015); voor andere amfibieënsoorten die in de omgeving van Alverna voorkomen, zoals alpenwatersalamander en kamsalamander, ontbreekt geschikt voortplantingswater. Als gevolg van de kloostermuur en omringende wegen heeft het plangebied een bijna ontoegankelijke ligging voor deze soorten. <i>Veldbezoek</i> Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën waargenomen (niet gezien, niet gehoord). Geschikt voortplantingsbiotoop is niet aangetroffen, wel is potentieel winterbiotoop aanwezigheid van gewone pad, groene en bruine kikker.	Alleen algemeen voorkomende amfibieën komen mogelijk binnen het plangebied voor.
Vissen	<i>Bureauonderzoek</i> In de directe omgeving en binnen het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van vissen (NDFF). <i>Veldbezoek</i> Geen geschikt biotoop is niet aanwezig, dus beschermde vissoorten zijn zeker uitgesloten.	Beschermde vissen zijn binnen het plangebied uitgesloten.
Overige soorten	<i>Bureauonderzoek</i> In de directe omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van algemene overige soorten dagvlinders (waarneming.nl). Beschermde soorten ongewervelden zijn niet waargenomen (NDFF). <i>Veldbezoek</i> Beschermde insectensoorten zijn niet waargenomen, geschikt biotoop voor deze soorten is op het terrein niet aanwezig (ontbreken heide- en moerasvegetaties, oud bos en andere kenmerkende biotooptypen met waardplanten voor beschermde soorten ongewervelden).	Beschermde overige soorten zijn binnen het plangebied uitgesloten.

Figuur 3. Locatie laatvliegerverblijf (uitvliegopening).

Effectbeschrijving

In Tabel 2 is per soortgroep voor de (mogelijk) aanwezige soorten, op basis van de conclusie in de vorige paragraaf, een beschrijving gegeven van mogelijke effecten als gevolg van het voornemen tot sloop. Daarbij is geen rekening gehouden met eventueel mogelijke mitigerende maatregelen. Op basis van de uitkomst van deze beoordeling is bepaald of en zo ja, welke mitigerende maatregelen nodig zijn. Voor de soortgroepen algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren en amfibieën is geen toetsing vereist. Dit wordt nader toegelicht in de volgende paragraaf.

Tabel 2: Effecten per soortgroep als gevolg van werkzaamheden.

Soort(groep)	Mogelijke effecten	Toetsing vereist?
Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest	Het slopen van de gebouwen en het kappen van bomen en verwijderen van struiken leidt mogelijk tot het vernielen of beschadigen van nestplaatsen, eieren of legsel van algemene broedvogels. Tevens kunnen de werkzaamheden leiden tot verstoring en het doden en/of verwonden van broedvogels indien deze aanwezig zijn in de gebouwen of bomen ten tijde van de werkzaamheden.	Ja
Algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren	De werkzaamheden leiden mogelijk tot verwonden en doden van algemeen voorkomende soorten door het plaatsen van materiaal op groenstructuren en het verwijderen van groenstructuren. Eekhoorn en konijn worden hooguit verstoord door de werkzaamheden, maar hebben voldoende vluchtmogelijkheden.	Nee

Soort(groep)	Mogelijke effecten	Toetsing vereist?
Vleermuizen	Het slopen van het leidt mogelijk tot verstoring, het verwonden en doden van vleermuizen ten tijde van de werkzaamheden en het vernietigen van verblijfplaatsen. Daarnaast kan het gebruik van bouwverlichting leiden tot verstoring van vleermuizen.	Ja
Algemeen voorkomende amfibieën	De werkzaamheden leiden mogelijk tot verwonden en doden van algemeen voorkomende soorten door het plaatsen van materiaal op groenstructuren.	Nee

Toetsing

Beschermingscategorieën relevante soorten

In tabel 3 is per soortgroep opgenomen tot welke beschermingscategorie deze behoort:

Tabel 3: Beschermingscategorie van de relevante soorten.

Beschermingscategorie	Soort/ soortgroep
Vogelrichtlijnsoorten	Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest
Habitatrichtlijnsoorten	Vleermuizen
Andere soorten met vrijstelling	Algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren en amfibieën

Binnen de provincie Gelderland geldt een vrijstelling voor de binnen het plangebied algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren en amfibieën (bijlage 1). Effecten op deze soorten zijn hieronder daarom niet getoetst. Voor deze soorten geldt de zorgplicht, zie hierna.

Overtreding verbodsbepalingen

In de tabellen 4 en 5 is per soort(groep) op basis van de effectbeschrijving aangegeven welke verbodsbepalingen van de Wnb kunnen worden overtreden als gevolg van de sloopwerkzaamheden. Daarbij is geen rekening gehouden met eventueel mogelijke mitigerende maatregelen. Deze worden in een separaat plan beschreven.

Vogelsoorten waar effecten op te verwachten zijn, zijn opgenomen in tabel 4. Gelet op de werkzaamheden is artikel 3.1, lid 3 (dit gaat over eierenrapen) van de Wnb niet van toepassing. Lid 4 is niet van toepassing op broedvogels zonder jaarrond beschermd nest, omdat geschikte broedlocaties verspreid door de omgeving voorkomen, de aangetroffen algemene broedvogels overal in de omgeving aanwezig zijn en dus geen afbreuk op de populatie plaatsvindt door de voorgenomen werkzaamheden.

Tabel 4: Mogelijke overtreding van de verbodsbepalingen van artikel 3.1 ten aanzien van soorten van de Vogelrichtlijn.

Soort	Lid 1	Lid 2	Lid 3	Lid 4	Als gevolg van
Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest	X	X			Het slopen van de bebouwing en het kappen van bomen en struiken terwijl broedvogels (met nest) aanwezig zijn in de bebouwing of bomen.
Het is verboden: Lid 1: te doden of te vangen; Lid 2: opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen; Lid 3: eieren te rapen en deze onder zich te hebben; Lid 4: opzettelijk te verstoren; verstoring toegestaan indien niet van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding. Lid 5: het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.					

Zoogdieren waar effecten op te verwachten zijn, zijn opgenomen in tabel 5. Deze soortgroep is in het kader van de Habitatrichtlijn beschermd. De voorgenomen werkzaamheden leiden mogelijk tot effecten op vleermuizen. Van deze soortgroep zijn mogelijk voortplantings- en/of rustplaatsen aanwezig en derhalve is artikel 3.5, lid 1, 2 en 4 van toepassing.

Tabel 5: Mogelijke overtreding van de verbodsbepalingen van artikel 3.5 ten aanzien van soorten van de Habitatrichtlijn.

Soort	Lid 1	Lid 2	Lid 3	Lid 4	Als gevolg van
Vleermuizen: laatvlieger, gewone dwergvleermuis en rosse vleermuis	X	X		X	Het slopen van de gebouwen en het gebruik van bouwlampen.
Het is verboden: Lid 1: te doden of te vangen; Lid 2: opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen; Lid 3: eieren te rapen en deze onder zich te hebben; Lid 4: opzettelijk te verstoren; verstoring toegestaan indien niet van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding. Lid 5: het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.					

Benodigde vervolgstappen Wnb

In deze paragraaf zijn de benodigde vervolgstappen in het kader van de Wnb beschreven.

Nader soortgericht onderzoek

Nader soortgericht onderzoek naar soorten die eerder niet waren vastgesteld is niet aan de orde. De bomen met vastgestelde verblijfplaatsen van rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis worden niet gekapt (andere soorten zijn niet vastgesteld in het soortgericht onderzoek door LooPlan in 2018).

Mitigatie en compensatie vleermuisverblijfplaatsen

De aanwezigheid van gebouwbewonende vleermuizen is eerder vastgesteld in Staro (2015), LooPlan (2016) en LooPlan (2018) en is bevestigd tijdens het veldbezoek voor deze quickscan. Verblijfplaatsen van laatvlieger (1) en gewone dwergvleermuis (2 in LooPlan, 2018, 1 aanvullend in deze quickscan) worden bij sloop vernietigd en een verblijfplaats van rosse vleermuis wordt mogelijk verstoord. Bij uitvoering van de sloopwerkzaamheden is daarom sprake van overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb.

Op basis van de resultaten van het soortgericht onderzoek wordt een mitigatie- en compensatieplan opgesteld, waarmee een aanvraag ontheffing Wnb kan worden ingediend. Er dient rekening te worden gehouden met voorgeschreven gewenningsperiodes voor tijdelijke en permanente maatregelen om verblijfplaatsen die verloren gaan te mitigeren en te compenseren. Op basis van een ontheffing dienen de huidige verblijfplaatsen worden ontmoedigd, alvorens tot sloop kan worden overgegaan.

Mitigerende maatregelen overige soortgroepen

Op basis van deze quickscan is vastgesteld dat binnen het plangebied geschikt leefgebied aanwezig is voor broedvogels zonder jaarrond beschermd nest. Hiervoor zijn mitigerende maatregelen noodzakelijk om overtreding van de verbodsbepalingen behorende bij deze soortgroep zoveel als mogelijk te voorkomen. Het toepassen van deze maatregelen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden is niet vrijblijvend. Verder zijn ook maatregelen noodzakelijk om tegemoet te komen aan de zorgplicht ten aanzien van algemene soorten zoogdieren en amfibieën, zie volgende paragraaf.

Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest

Voor algemeen voorkomende broedvogels waarvan het nest gedurende de broedperiode beschermd is, dienen mitigerende maatregelen getroffen te worden: voer werkzaamheden buiten het broedseizoen uit. Het broedseizoen loopt ongeveer van 15 maart tot 15 juli, maar kan afhankelijk van het weer en andere factoren verschuiven. Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen te werken, dienen geschikte broedlocaties voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt te worden gemaakt en gehouden te worden totdat de werkzaamheden zijn afgerond.

Zorgplicht

De Wnb kent een algemene zorgplicht (artikel 1.11 Wnb). Dit betekent dat zorgvuldig met aanwezige beschermde en niet-beschermde soorten planten en dieren moet worden omgegaan. Dit geldt voor de in deze quickscan getoetste werkzaamheden met name voor in de omgeving voorkomende algemene planten, algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën. Voer de werkzaamheden daarom rustig uit en sluit eventueel

aanwezige soorten niet in, zodat deze kunnen vluchten en niet in de watergang verdrinken of de weg op worden gejaagd. Plaats daarnaast materiaal zo veel mogelijk op asfalt/harde ondergrond buiten het plangebied en niet in groenstructuren, om zo min mogelijk onnodig te verstoren/aan te tasten.

Conclusie

Uit de quickscan is gebleken dat binnen het plangebied mogelijk beschermde soorten voorkomen:

- Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest
- Algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren
- Vleermuizen
- Algemeen voorkomende amfibieën.

Gebiedsbescherming i.r.t. Natura 2000 en het NNN is niet aan de orde.

De noodzakelijke vervolgstappen in relatie tot de Wnb zijn:

- Opstellen mitigatie- en compensatieplan: vleermuizen, algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren en amfibieën inclusief zorgplicht.
- Aanbrengen tijdelijke mitigatie rond het gebouw en opnemen permanente mitigatie in de nieuwbouw. Hiervoor geldt een gewenningsperiode (dit wordt nader uitgewerkt in het mitigatie- en compensatieplan).
- Aanvragen ontheffing Wnb.
- Na verkrijgen ontheffing Wnb: ontmoediging (dit wordt nader uitgewerkt in het mitigatie- en compensatieplan) en ecologische begeleiding tijdens de sloopwerkzaamheden.

Referenties

- LooPlan, 2016 Nader onderzoek Ffw La Verna en Rivo Torto. Rapport 2016-664-10255.
- LooPlan, 2018. Nader onderzoek Wet natuurbescherming Alverna (La Verna en Rivo Torto).
- Staro Natuur en Buitengebied, 2015. Toets flora en fauna 2.

BIJLAGE 1. WETTELIJK KADER WET NATUURBESCHERMING

Soortbescherming

Algemeen

De Wet natuurbescherming (Wnb) is op 1 januari 2017 in werking getreden. De wet is in de plaats gekomen van de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet. De wet is ingedeeld in hoofdstukken en kent een algemeen deel (hoofdstuk 1), delen over Natura 2000-gebieden (hoofdstuk 2), soorten (hoofdstuk 3), houtopstanden, hout en houtproducten (hoofdstuk 4), verder delen die gaan over vrijstellingen, beschikkingen en verplichtingen (hoofdstuk 5), financiële bepalingen (hoofdstuk 6), handhaving (hoofdstuk 7), overige bepalingen (hoofdstuk 8) en tot slot een beschrijving van het overgangsrecht (hoofdstuk 9) en een beschrijving van de wijziging van overige wetten (hoofdstuk 10). In navolgende paragrafen is een samenvattende beschrijving van de voor dit rapport relevante delen van de wet gegeven.

De Wnb kent een algemene zorgplicht. Deze houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen om schade aan soorten te voorkomen, ook voor soorten die niet beschermd zijn ([art 1.11, lid 1](#)). Dit houdt in ieder geval in dat handelen of nalaten van handelen dat schadelijk kan zijn zo veel mogelijk achterwege gelaten dient te worden ([art 1.11, lid 2](#)). Deze algemene zorgplicht geldt altijd en overal, met slechts als uitzondering handelingen die op grond van de Visserijwet worden uitgevoerd ([art 1.11, lid 3](#)).

Categorieën

De wet maakt onderscheid in drie categorieën van beschermde soorten, namelijk:

- soorten Vogelrichtlijn (Wnb paragraaf 3.1);
- soorten Habitatrichtlijn (Wnb paragraaf 3.2);
- andere soorten (Wnb paragraaf 3.3).

Soorten Vogelrichtlijn

Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn zijn in Nederland beschermd. De soorten van artikel 1 van Vogelrichtlijn zijn alle vogelsoorten die op het Europese grondgebied van de lidstaten van de EU voorkomen. Het deel daarvan dat van nature in Nederland voorkomt, is dus beschermd ([art. 3.1 lid 1](#)).

Soorten Habitatrichtlijn

In deze categorie vallen alle in het wild levende dieren zoals genoemd in:

- bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn,
- bijlage II bij het Verdrag van Bern of;
- bijlage I bij het Verdrag van Bonn; ([art. 3.5 lid 1](#))

en (in hun natuurlijke verspreidingsgebied) planten van soorten, genoemd in:

- bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of;
- bijlage I bij het Verdrag van Bern; ([art. 3.5, lid 5](#))

Het gaat hierbij dus om meer dan alleen de soorten van de Habitatrichtlijn (namelijk ook soorten van de conventies van Bern en Bonn). Omdat echter in de Wnb paragraaf 3.2 “soorten Habitatrichtlijn” als titel heeft, wordt dit ook hier zo gebruikt om deze groep van beschermde soorten aan te duiden.

Andere soorten

Naast de soorten waarvan de bescherming op Europees niveau verplicht is gesteld, is er ook een aantal soorten op nationaal niveau beschermd. Dit is dus een “nationale kop” op de Europese bescherming. Het gaat hierbij om soorten die zeer zeldzaam en/of bedreigd zijn, en waarvan het duurzaam voortbestaan niet is verzekerd als geen beschermingsmaatregelen worden getroffen. De soorten waar het om gaat zijn opgenomen op de bijlage bij de wet ([art. 3.10, lid 1 onder a en c](#)).

Verbodsbepalingen

Ten aanzien van soorten van de Vogelrichtlijn verbiedt de wet het opzettelijk doden of vangen ([art. 3.1 lid 1](#)), het opzettelijk vernielen van nesten, rustplaatsen en eieren ([art. 3.1 lid 2](#)), het rapen of onder zich hebben van eieren ([art. 3.1 lid 3](#)) en het opzettelijk storen van vogels ([art. 3.1 lid 4](#)). Het verbod tot opzettelijk storen geldt niet in het geval de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort ([art. 3.1 lid 5](#)).

Ten aanzien van de soorten van de Habitatrichtlijn beschermde diersoorten verbiedt de wet het opzettelijk doden of vangen ([art. 3.5 lid 1](#)), het opzettelijk verstoren ([art. 3.5 lid 2](#)), het opzettelijk vernielen of rapen van eieren ([art. 3.5 lid 3](#)) en het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen ([art. 3.5 lid 4](#)). Ten aanzien van de Europees beschermde plantensoorten verbiedt de wet het opzettelijk te plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen en vernielen ([art. 3.5 lid 5](#)).

Ten aanzien van de andere beschermde diersoorten geldt slechts een verbod tot het opzettelijk doden of vangen ([art. 3.10 lid 1 onder a](#)) en het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen ([art. 3.10 lid 1 onder b](#)). Ten aanzien van de andere beschermde plantensoorten geldt een verbod tot opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen ([art. 3.10 lid 1 onder c](#)).

Gedragcodes, vrijstellingen en ontheffingen

Gedragcode

De in het voorgaande beschreven verbodsbepalingen zijn niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd volgens een door de minister van EZ vastgestelde gedragscode ([art. 3.31 lid 1](#)).

Het moet dan gaan om handelingen die plaatsvinden in het kader van:

- a. een bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- b. een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of de bosbouw;
- c. een bestendig gebruik;
- d. ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Vrijstelling

Provinciale staten en de minister van EZ kunnen vrijstelling verlenen van de verbodsbepalingen ([art. 3.3 lid 2- 4](#); [3.8 lid 2-5](#), [3.10 lid 2](#)). Voor zover het gaat om de hiervoor beschreven verbodsbepalingen, kan in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting een ontheffing worden verleend van de verbodsbepalingen van artikel 3.1, 3.5 en 3.10, dus ten aanzien van alle beschermde soorten. Een vrijstelling mag alleen worden verleend wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan. Deze zijn gelijk aan de voorwaarden waaronder een ontheffing verleend kan worden (zie hier onder).

Voor welke soorten een vrijstelling geldt, verschilt per bevoegd gezag (ministerie van EZ en de afzonderlijke provincies). De lijst met vrijgestelde soorten van het ministerie is alleen van toepassing op handelingen waarvoor de minister van EZ het gevoegd gezag is. Voor handelingen waarvoor gedeputeerde staten het bevoegd gezag zijn, geldt de vrijstellingslijst van de betreffende provincie.

De Provincie Gelderland verleent een algemene vrijstelling voor onderstaande soorten:

- Aardmuis
- Bastaardkikker
- Bosmuis
- Bruine kikker
- Dwergmuis
- Dwergspitsmuis
- Egel
- Gewone bosspitsmuis
- Gewone pad
- Haas
- Hermelijn
- Huisspitsmuis

- Kleine watersalamander
- Konijn
- Meerkikker
- Ondergrondse woelmuis
- Ree
- Rosse woelmuis
- Tweekleurige bosspitsmuis
- Veldmuis
- Vos
- Wezel
- Woelrat

Ontheffing

Voor soorten waarvoor (in de betreffende provincie) geen vrijstelling geldt, moet wanneer niet volgens een gedragscode wordt gewerkt een ontheffing worden aangevraagd wanneer er een handeling wordt uitgevoerd waardoor een verbodsbepalingen van artikel 3.1, 3.5 of 3.10 van de Wnb wordt overtreden ([art 3.3 lid 1,3; 3.8 lid 1,3, 3.10 lid 2](#)). Of deze ontheffing kan worden verleend, hangt af of voldaan wordt aan de voorwaarden. De voorwaarden waaraan moet worden voldaan, verschillen per categorie.

De eerste eis die wordt gesteld, is dat er geen andere bevredigende oplossing mag zijn. Dat betekent -ook in combinatie met de in artikel 1.11 beschreven zorgplicht- dat wanneer een overtreding redelijkerwijs te voorkomen is, en ontheffing niet mogelijk is. De werkzaamheden moeten dan op zodanige wijze worden uitgevoerd dat er geen overtreding van de wet plaatsvindt. Te denken valt aan het kappen van bomen buiten het broedseizoen, of het afzetten van en het wegvangen van soorten in het werkgebied. Verder kan een ontheffing alleen worden verleend wanneer is aangetoond dat er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort. Daarnaast gelden er per categorie verschillende aanvullende voorwaarden.

Voor [soorten van de Vogelrichtlijn](#) kan alleen een ontheffing worden verleend in het geval van: ([art 3.3 lid 4](#)):

1. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
2. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
3. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
4. ter bescherming van flora of fauna;
5. voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
6. om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan.

Voor [soorten van de Habitatrichtlijn](#) kan alleen een ontheffing worden verleend in het geval van: ([art 3.8 lid 5](#)):

1. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
2. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
3. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
4. voor onderzoek en onderwijs, reproductie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
5. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.

Voor de **andere beschermde soorten**, gelden de voorwaarden die gelden voor de overige Europees beschermde soorten aangevuld met: (art 3.10 lid 2):

1. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
2. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes of begraafplaatsen;
3. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
4. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
5. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
6. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
7. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of in het algemeen belang.

BIJLAGE 2. FOTO-IMPRESSIE

Laverna

Laverna

Rivo Torto

De Brouwerij